

Hyvät vanhemmat, hyvät huoltajat

Tämän kirjeen tarkoituksena on auttaa ymmärtämään lapsen sairautta ja Attadex-hoitoon liittyviä mahdollisia riskejä.

Mikä ADHD on?

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (ADHD) on lasten, nuorten ja aikuisten psykiatrinen häiriö. Kuten nimikin kertoo, häiriön oireita ovat tarkkaavuuden ja keskittymisen vaikeudet sekä impulsiivisuus ja ylivilkkaus. Lapsella ei välttämättä ole kaikkia vaikeita oireita, mutta kaiken kaikkiaan oireet ovat vaikeampia ja yleisempiä kuin suurimmalla osalla samanikäisistä lapsista.

Diagnoosin tekee lasten ja/tai nuorten käytöshäiriöihin perehtyneen erikoislääkärin valvonnassa lapsen oireiden ja taustan huolellisen arvioinnin jälkeen Yhdysvaltain psykiatriyhdistyksen tautiluokituksen (DSM) tai Maailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälisen tautiluokituksen (ICD) mukaisesti.

Miten ADHD:tä hoidetaan?

ADHD:n hoito koostuu erilaisista hoitomuodoista. Alkuvaiheessa lapselle ja hänen vanhemmilleen tai hoitajilleen annetaan tietoa sairaudesta ja sen syistä sekä mahdollisista hoidoista. Tämän jälkeen lapselle annetaan käyttäytymishoitoa ja perheelle sekä toisinaan myös opettajille tai lapsen muille hoitajille annetaan ohjausta.

Lääkehoidossa käytetään sekä stimulantteja eli piristeitä (kuten deksamfetamiinia) että muita lääkkeitä. Stimulanttien käyttöön liittyy erityisvaatimuksia, joita kansalliset viranomaiset valvovat. Siksi on tärkeää, että stimulanttien käytössä noudatetaan varovaisuutta ja huolellisuutta.

Mitä on otettava huomioon, kun lapsi saa stimulanttihoitoa?

Hoito keskushermostoa stimuloivilla aineilla aloitetaan ja toteutetaan aina lasten ja/tai nuorten käytöshäiriöihin perehtyneen erikoislääkärin valvonnassa. Kuten kaikkia reseptilääkkeitä, myös stimulantteja on tärkeää käyttää oikein ja varoen. Stimulantit voivat aiheuttaa haittavaikutuksia, jos niitä ei käytetä oikein; esimerkiksi suuret annokset tai käyttö ilman lääkärin määräystä voivat aiheuttaa vakavia terveysongelmia.

Deksamfetamiini voi aiheuttaa väärinkäyttöä ja riippuvuutta, jos sitä käytetään ohjeiden vastaisesti. Lääkettä ei saa myydä eikä antaa muille. Deksamfetamiinin väärin käsiin joutuminen tarkoittaa sitä, että stimulantteja käyttää joku muu kuin se, jolle lääkettä on määrätty. Vääränlaisella käytöllä on vakavia seurauksia käyttäjälle.

Miten Attadex-tabletteja otetaan?

- Ota tätä lääkettä juuri siten kuin lääkäri on määrännyt tai apteekkihenkilökunta on neuvonut.
- Ota lääke yhdessä veden/nesteen kanssa, mieluiten aterian yhteydessä tai heti aterian jälkeen.
- Attadex-valmistetta otetaan kerran tai kaksi kertaa vuorokaudessa. Päivän viimeistä annosta ei saa ottaa liian myöhään lounaan jälkeen, jotta se ei aiheuttaisi nukahtamisvaikeuksia.
- Attadex voi aiheuttaa poikkeavaa käyttäytymistä, mikä voi olla myös merkki siitä, että lapsi on tulossa riippuvaiseksi lääkkeestä. Kerro lääkärille, jos lapsi on joskus käyttänyt väärin alkoholia, reseptilääkkeitä tai huumausaineita tai ollut niistä riippuvainen.
- Jos lapsi on ottanut liikaa lääkettä, ota yhteyttä lääkäriin.
- Jos lapsi lopettaa tämän lääkkeen käytön äkillisesti, se voi aiheuttaa erittäin voimakasta väsymystä, masennusta, mielialan vaihteluita, voimakasta ahdistuneisuutta, unihäiriöitä, ruokahalun lisääntymistä tai tahattomia liikkeitä. Keskustele lääkärin kanssa ennen kuin lapsesi lopettaa Attadex-hoidon.

Miten Attadex-valmisteen käyttö voi vaikuttaa oireisiin?

Jotkin oireet voivat olla merkki stimulanttien epäasianmukaisesta tai liiallisesta käytöstä, mutta oireet eivät aina tarkoita väärinkäyttöä. Jotkin oireet voivat olla hoidosta aiheutuvia haittavaikutuksia. Tällaisia oireita voivat olla: euforia, huonovointisuus, ylivilkkaus, kiihtyneisyys, ahdistuneisuus, pitkät

valveillaoloajat (myös syömättä), huomattava laihtuminen sekä laajentuneet mustuaiset ja suun ja nenän kuivuminen. Keskustele lasta hoitavan lääkärin kanssa, jos olet huolissasi lapsen oireista.

Mitä voin tehdä?

- Huolehdi, että lapsi ottaa lääkettä oikean määrän. Sinun on tiedettävä, milloin lääkemääräys uusitaan sekä milloin ja miten usein lapsi ottaa lääkettä.
- Varmista, että lääkettä säilytetään turvallisessa paikassa.
- Kerro lapselle stimulanttien käyttöön liittyvistä riskeistä ja vaaroista.
- Huolehdi avoimesta ilmapiiristä, jotta lapsi tuntee olonsa turvalliseksi ja kokee voivansa puhua ongelmistaan ja huolenaiheistaan.

Katso lisätietoja pakkausselosteesta.